

Anian kasvillisuusraportti 2023

Kuva © Harri Hedman

Pekka Rintamäki/Agriborealis osk

Sisällysluettelo

1. Taustaa	3
2. Kasvihavaintojen luokittelu (suluissa peittävyys)	3
3. Havainnot eri lajeista ja runsaus kerrosvyöhykkeittäin	5
3.1. Pohjakerros	5
3.2. Kenttäkerros	6
3.3. Pensaskerros	7
3.4. Puukerros	8
3.5. Rantavyöhyke	9
4. Tiivistelmä	9

Yllä olevan luokittelun perusteella kullakin käynnillä merkittiin alueittain kasvilajien runsaus asteikolla 1 – 6 ja käyntien/havaintojen perusteella kukin laji jaettiin omaan ryhmäänsä:

- 1) Pohjakerros
- 2) Kenttäkerros
- 3) Pensaskerros
- 4) Puukerros

Mitä peittävämpi laji on sen korkeampi luku. Tämän vuoksi ei yksisirkkaisia (heinät) juuri huomioitu, koska niiden peittävyys on suhteessa runsauteen erilainen kuin kaksisirkkaisilla kasveilla.

Ranta- ja vesikasvillisuus katsottiin tontin alueelta omana osionaan. Eri ryhmiin luokitellut lajit on tässä selvityksessä esitetty taksonomisessa järjestyksessä.

Kussakin osiossa luonnehditaan alueen kasvillisuutta. Maastokäynnit alueelle tehtiin 20.5., 6.6., 19.6., 6.7. ja 30.7.

Tuoreissa ja kuivissa lehdoissa kasvavaa mustakonnanmarjaa tavattiin Anian tontilla muutamain paikoin. Kuva © Pekka Rintamäki

3. Havainnot eri lajeista ja runsaus kerrosvyöhykkeittäin

3.1. Pohjakerros

Lajinimi	Vaihtelu	Keskiarvo
Metsäkerrossammal	4 – 6	5
Seinäsammas	3 – 5	4
Kalliopalmikkosammal	2 – 3,5	3
Metsäliekosammal	2 – 3	2,5
<i>Karike</i>	3,5 – 4,5	4

Selvityksessä huomioitiin tavallisimmat sammallajit. Metsäkerrossammal seinäsammalena ohella on Suomen tavallisin metsäsammal, kalliopalmikkosammal kasvaa usein kivien päällä, joita tontilla on runsaasti ja metsäliekosammalena tapaa usein haavan läheltä.

Kariketta ei ollut kovin runsaasti vrt. esim. kuusivaltaisiin metsiin.

Kasvilaikku Aniasa mm. metsäkerrossammal, kalliomarre, metälvejuuri, kielo ja taikinamarja.
Kuva © Pekka Rintamäki

3.2. Kenttäkerros

Lajinimi	Vaihtelu	Keskiarvo
Mustikka	3 – 5	4
Kielo	2,5 – 3,5	3
Puolukka	2,5 – 3,5	3
Vuohenputki	1 – 2,5	2,5
Sananjalka	1 – 3	2,25
Ahomansikka	1,5 – 2,5	2
Vuohenputki	1,5 – 2,5	2
Metsäalvejuuri	1,5 – 2,5	2
Metsäkastikka	2	2
Metsäkurjenpolvi	1,5 – 2,5	2
Rönsyleinikki	2	2
Kallioimarre	1 – 2	1,5
Käenkaali	1 – 2	1,5
Lillukka	1 – 2	1,5
Metsäkorte	1 – 2	1,5
Metsälauha	1,5	1,5
Metsäorvokki	1 – 2	1,5
Valkovuokko	1,5	1,5
Hiirenporras	1 – 2	1,25
Metsäimarre	1 – 1,5	1, 125
Mustakonna-marja	1 – 1,5	1, 125
Karhunputki	1	1
Mesiangervo	1	1
Nuokkuhelmikkä	1	1
Oravanmarja	1	1
Sinivuokko	1	1
Sudenmarja	1	1

Kenttäkerroksessa havaittiin tai tehtiin merkintä yhteensä 27 lajista.

Massalajeja esiintyi harvaakseltaan (mm. mustikka ja puolukka) ja suurin osa lajeista kasvaa siellä täällä. Lajistossa on jonkin verran sellaisia lajeja, jotka suosivat kosteampaa elinympäristöä. Mitään harvinaisia lajeja ei havaittu.

3.3. Pensaskerros

Lajinimi	Vaihtelu	Keskiarvo
Pihlaja	2 – 4	3
Metsälehmus	2 – 3	2,5
Kuusi	1,5 – 2,5	1,75
Tuomi	1,5 – 3	2,25
Kataja	1,5	1,5
Mänty	1,5	1,5
Vadelma	1 – 2	1,5
Taikinanmarja	1 – 1,5	1,25
Vaahtera	1 – 1,5	1,25
Lehtokuusama	1	1
Näsiä	1	1

Pensasmaisesti kasvavat lajit ovat pääosin helppo tuntea, mutta mukaan on otettu myös puita, jotka ovat vielä pensaas kasvuvaiheessa.

Metsälehmusta Anian alueella kasvaa yleisenä. Laji on rauhoitettu Ahvenanmaalla. Kuva © Pekka Rintamäki

3.4. Puukerros

Lajinimi	Vaihtelu	Keskiarvo
Mänty	4 – 5,5	5
Rauduskoivu	3 – 5	4
Hieskoivu	1,5 – 3	2,5
Pihlaja	1,5 – 4	2,5
Harmaaleppä	1 – 3	2
Tuomi	1 – 3	2
Tervaleppä	1,5	1,5
Haapa	1	1

Mikäli alueelle myönnetään rakennuslupa alueen rantapuusto on tarkoitus säilyttää sellaisenaan. Oheisessa ilmakuvassa näkyy vasemmalla tonttialueen rantametsää. Käytännössä kuvassa näkyy koko suunniteltava alue Pyhäjärven suunnalta.

Tonttialue kuvattuna Pyhäjärveltä dronella. Lainsäädännön perusteella rakentaminen ei ole sallittua rantaan saakka. Kuva © Harri Hedman

3.5. Rantavyöhyke

Pyhäjärvi on Aniankin kohdalla karu järvi ja vesikasvillisuus lahtialueita lukuun ottamatta niukkaa. Anian kohdalla myös virtaukset ja lahtien puuttuminen vähentävät kasvillisuutta. Valtaosa havaituista vesikasveista olivat rantakasveja. Ohessa taulukko ranta- tai vesikasveista systemaattisessa järjestyksessä.

Lajinimi	Peittävyys	Kasvityyppi	Huomioita
Leveäosmankäämi	5 paikkaa	Ilmaversoinen vesikasvi	Viisi kasvupaikkaa rantavyöhykkeessä
Vehka	1	Rantakasvit	Suo-, oja- ja vesistökasvi
Pystykeiholehti	1,5	Ilmaversoinen vesikasvi	Lähes aina vedessä kasvava
Isosorsimo	3 – 6	Ilmaversoinen vesikasvi	Haitallinen vieraslaji
Pajulajeja	4	Rantakasvit	Vesistöjä suosivia pajulajeja
Rauduskoivu	3	Rantakasvit	Vesistöjä suosiva koivulaji
Tervaleppä	3	Rantakasvit	Vesistöjä suosiva leppälaji
Hevonhierakka	1,5	Rantakasvit	Ajoittain kasvaa rantakasvina
Ukontatar	1	Rantakasvit	Kostea suosiva rantakasvi
Ulpukka	1	Kelluslehtinen vesikasvi	Tyypillinen vesikasvi
Rönsyleinikki	2	Rantakasvit	Kosteutta suosiva kasvilaji
Kurjenjalka	1,5	Rantakasvit	Suo- ja rantakasvilaji
Mesiangervo	1	Rantakasvit	Kosteutta suosiva kasvilaji
Rantakukka	3	Rantakasvit	Tyypillinen rantakasvi
Maitohorsma	1	Rantakasvit	Kultt. seuralainen, mutta myös rantakasvi
Karhunputki	1,5	Rantakasvit	Ajoittain kasvaa rantakasvina
Suoputki	1	Rantakasvit	Suo- ja rantakasvilaji
Ranta-alpi	1,5 – 3	Rantakasvit	Tyypillinen rantakasvi

Ranta- ja vesikasvillisuus on varsin tavanomaista lukuun ottamatta haitalliseksi luokiteltua isosorsimoa.

4. Tiivistelmä

Suunnitellun tonttialueen kasvillisuus metsä- ja vesistöalueella inventoitiin suhteellisen perusteellisesti keväällä – kesällä 2023. Metsäalueella kannattaa huomioida metsälehmuksien kuten maanomistajan tekemä muualla tonttialuetta ja toisaalta harkita isosorsimon poistoa. Alue ei vastannut selkeästi mitään metsä- tai luontotyyppiä, koska puuston pääosa on mäntyä ja kenttäkerros rehevämpää. On mahdollista, että laajan järviolueen kosteus vaikuttaa ranta-alueiden kasvillisuuteen.

Havaittu kasvillisuus ei estä rantakaavaa alueelle ja rakentamisen myöntämistä tontille sinne johtavan tien kanssa.

Isosorsimokasvustoa tonttialueen itäreunalla. Taustalla Pyhäjärven joulusaari. Isosorsimon luontainen esiintymisalue on Länsi-Euroopasta keskiseen Siperiaan. Lajia istutettiin tietävästi rehu- ja koristekasviksi jo 1860-luvulla, mutta etenkin 1800-luvun lopulla useille paikoille Hämeeseen ja Lounais-Suomeen. Yksittäisiä esiintymiä on tavattu Oulun korkeudella, mutta pääesiintymisen alue on Kokemäenjoen alueella ja Vanajavedellä. Kuvassa näkyvä kasvusto tihenee pohjoiseen päin rantaviivaa mentäessä.